

Dom i Vrenstedsagen i Viborg den 7. april 1851

[Overbliksbillede](#)

Afskrift

af

Dom, afsagt i den kongelige Landsoverret i Wiborg den 7de April 1851 i Justitssagen mod Arrestanten Niels Christensen Bækgaard m.Fl. , tiltalte for Mord samt for attenteret Mord og for Delagtighed i samme Forbrydelse.

Dom

Arrestanten Christen Larsen med Tilnavn Skomager sigtes under denne Sag for, efter foregaaende Aftale med Arrestanten Niels Christensen med Tilnavn Bækgaard, at have myrdet Sidstnævntes Kone Ane Marie Pedersdatter, og Niels Christensen Bækgaard sigtes for at have forledet Christen Larsen Skomager til det denne imputerede Mord samt for at have forledet flere Andre til ved Indgivelse af Gift at ombringe hans Kone, og desuden for selv at have gjort Forsög herpaa. Imod de Medtiltalte, Jens Christian Nielsen med Tilnavn Skomager, dennes Kone Ane Marie Hansdatter, Hans Jensen, ogsaa kaldet Smed Hans og Maren Christensdatter, ogsaa Sara Maren kaldet, gaaer Sigtelsen ud paa Delagtighed i Forsög paa at ombringe bemeldte Ane Marie Pedersdatter, og for lignende Forhold var Hans Jensens Kone ogsaa tiltalt i første Instans, men Sagen er ikke appelleret for hendes Vedkommende. Hvad först Arrestanten Christen Larsen Skomager angaaer, da er det ved hans egen Tilstaaelse og Sagens övrige Oplysninger tilstrækkeligen godtgjort, at han Natten mellem den 17de og 18de April f. A. har ombragt Ane Marie Pedersdatter ved at qvæle hende. Hans nærmere Forklaring gaaer i det væsentlige ud paa, at Niels Christensen, med hvem han den förstnævnte Dag var fulgt til Lökken, her opfordrede ham til at drikke Ane Marie Pedersdatter saa fuld i Brændeviin, at hun kunde döe deraf, hvilken Opfordring han efter Hjemkomsten til Bækgaarden gjentog, med Anmodningen, at det maatte ske samme Aften, hvorfor han stærkt tracterede Christen Larsen Skomager og lovede denne for at udföre Gjerningen saa rigelig Betaling, at han ikke skulde komme til at trænge, og da Sidstnævnte om Aftenen sent forlod Bækgaarden, ved hvilken Leilighed Ane Marie Pedersdatter efter Mandens Opfordring fulgte med hen til det af Arrestantinden Ane Marie Hansdatter beboede Huus, hvor de skulde have en Ret Fisk tillavet og spiist, og en Flaske Brændevin tömt, som Niels Christensen medgav Arrestanten, gjentog han sin Opfordring til denne om at drikke hende saa fuld, at hun kunde döe deraf, og sit Löfte om Betaling derfor; ved Bortgangen fra Ane Marie Hansdatter, - om hvem det er oplyst, at hun nogen Tid forud var bleven forsynet af Niels Christensen Bækgaard med en Flaske med Vitriololie for deraf at indgive hans Kone noget, naar hun besøgte Ane Marie Hansdatter, - leverede Sidstnævnte Arrestanten en lille Flaske med noget flydende i, som han dog nægter at have vidst hvad var, idet hun opfordrede ham til at indgive Ane Marie Pedersdatter noget deraf og yttrede, at naar denne fik deraf, kom hun ikke til Bækgaarden; Arrestanten nægter imidlertid at kunne mindes, at Niels Christensen ved bortgangen fra Bækgaarden bad ham om at faae den nævnte Flaske hos Ane Marie Hansdatter, eller at han ved Bortgangen fra Sidstnævntes Huus har, som hun siger, forlangt den af hende; men han vedgaaer fremdeles, at da han med Ane Marie Pedersdatter paa Tilbageveien til Bækgaarden var kommen til en Skjelgröft, hvor de satte dem ned, og hvortil ogsaa Ane Marie Hansdatter var fulgt fra sit Huus, rakte han Ane Marie Pedersdatter den sidstommeldte Flaske for at hun deraf skulde drikke, og hun smagte ogsaa hvad der var i Flasken, men spyttede det ud igjen og kastede Flasken fra sig; og nu tog Arrestanten, saavidt han erindrer med begge sine Hænder fat om hendes Hals og klemte til saa stærkt han kunde, saa at hun kort derefter var qualt, hvorimod han ikke videre mishandlede hende, og han nægter at kunne erindre at have holdt hende for Ansigtet, hvor Liget senere fandtes at være kradset. - Arrestanten begav sig derefter

til Bækgaarden, hvor han underrettede Niels Christensen om det Passerede, og Sidstnævnte fulgte med til Skjelgröften, 700 Skridt fra Gaarden, hvorfra de i Forening bare den aflivede Kone til Gaarden, hvor hun blev lagt paa Gulvet i Brüggerset; ligeledes gik Arrestanten endnu samme Nat til Ane Marie Hansdatter og underrettede hende om, hvad der var skeet, samt at Flasken var borte, men den fölgende Dag gik han atter til hende og fik at vide, at hun havde fundet den paa Marken. – At Ane Marie Pedersdatter er aflivet ved Quæling og denne bevirket ved fremmed Vold er konstateret ved den over Liget foretagne Obduktion; og hvad den ommeldte Flaske angaaer, som Ane Marie Hansdatter overleverede Arrestanten, hvilken Flaske er kommen tilstede og af hende vedkjendt som den paagjældende, hvorfor hun har paavist, hvormegen Vitriololie der skal have været i den, hvilket er skjönnet at have kunnet udgjöre 3 af 4 Spiseskefulde da er det ved chemiske Undersögelse af de i Flasken, som for övrigt fandtes tom, tilbageværende Spor af dens Indhold bekræftet, at dette var den nævnte Giftsort. - Med Hensyn til Arrestanten Christen Larsen Skomagers Strafskyld maae iövrigt bemærkes, at uagtet han efter sin egen Forklaring gjentagende var opfordret af Niels Christensen til at aflive dennes Kone og herfor var lovet Betaling, nægter han dog at have lovet at udföre saadant, eller at have taget nogen Beslutning herom förend i alt fald umiddelbart för Gjerningens Udförelse, ligesom han og nægter at have gjort sig Forestilling om, at Ane Marie Pederdatter kunde drikkes ihjel i Brændeviin, eller at Niels Christensen havde forsynet Ane Marie Hansdatter med Midler til at ombringe Konen, og under det efter Overrettens Kjendelse optagne Forhör har han endvidere nægtet at kunne gjöre Rede for, naar han fik den Tanke at quæle hende, hvilken Aflivelsesmaade han erkjender, at Niels Christensen ikke havde opfordret ham til at bruge, men han siger, at han formoder at have besluttet at quæle hende, for at hun ikke skulde pines længere, efter at have nydt af Flaskens Indhold, og at han forudsætter, at han ved at indgive hende dette har tilsigtet at beröve hende Livet, men at han dog ikke bestemt kan erindre de Tanker, han derved gjorde sig; hvorved er at bemærke, at han, hvad og baade han selv og Ane Marie Hansdatter har forklaret, maa antages at have været i en temmelig höi Grad beruset, da han forlod Sidstnævntes Huus. Efter det foranföerte Indhold af Arrestantens Forklaringer findes der, uagtet det er rimeligt, at han den omhandlede Aften, allerede inden han forlod Bækgaarden med Ane Marie Pedersdatter, for efter Niels Christensens Opfordring og Löfte om Betaling besluttet sig til at aflive Konen, om han end ikke da allerede bestemt har tænkt sig Maaden hvorpaa dette skulde udföres; - dog ikke tilstrækkelig - Föie til, som ved Underretsdommen antaget, at tilregne ham Gjerningen som overlagt; men Drabet maa dog tilregnes ham som et forsætligt Foretagende, da de fremkomne Oplysninger ikke berettiger til at antage, at han af Beruselse har befundet sig i en saadan Tilstand, at han ikke var sig bevidst hvad han gjorde; og han bliver derfor efter Lovens 6-6-1 sammenholdt med med Fd 4de October 1833 § 11 at dömmes til at have sit Liv forbrudt.

Arrestanten Niels Christensen, der i længere tid havde fört et ulykkeligt Samliv med Konen, om hvem det er forklaret, at hun var udsvævende og forfalden til Drik, har efter i nogle Forhör at have modsagt hvad der fremkom til Oplysning om hans Efterstræbelser mod Konens Liv, dernæst tilstaaet, - saavel at han, en Tid lang inden hun blev dræbt, har forsögt, navnlig med Assistance af de övrige Medtiltalte, at faae hende ombragt med Gift, som og at han den 17 April f. A. tilskyndede Christen Larsen Skomager til at aflive hende, om hvilket sidste Forhold begges Forklaringer ere overstemmende deri at han, hvad Aflivelsesmaaden angik, kun opfordrede Christen Larsen til at indgive Konen saa meget Brændevin, at hun kunde döe deraf, og at han navnlig ikke tilskyndede ham til at quæle hende. – Arrestanten vedgaaer ogsaa, at det var foranlediget ved hans Opfordring, at hans Kone fulgte med Christen Larsen til Ane Marie Hansdatters Huus, samt at han medgav Christen Larsen en Flaske Brændevin i den Hensigt, at Konen deraf skulde have saa meget, at hun kunne döe deraf, og ligeledes vedgaaer han, at han havde til Hensigt at betale Christen Larsen for at skille ham ved Konen, skjönt han ikke vil kunne erindre at have lovet ham Godtgjörelse derfor; derimod nægter han, at det var tilsigtet, ligesom det heller ikke blev omtalt mellem ham og Christen

Larsen, at der skulde blandes noget i Brændeviinet, som indgaves Konen; men naar hensees til, at Arrestanten næppe kan have meent, at hans Kone, der var saa vant til Brændeviin, kunde drikkes saa fuld heri, at hun derved kunde aflives, og at han, som alt berørt, forud havde forsynet Ane Marie Hansdatter med en Flaske med Vitriololie for deraf at indgive Konen noget ved Leilighed, er det höist sansynligt, at han har tænkt sig, at Ane Marie Hansdatter ved den omhandlede Leilighed ikke benytte den nævnte Gift efter den trufne Aftale. Mangelen af Beviis for, hvorledes han egentlig har meent at Konen skulde ombringes, vil imidlertid ligesaa lidt som den Omstændighed, at han antageligen ikke just har ogopfordret Christen Larsen til at dræbe hende paa den Maade, hvorpaa han udførte dette, kunne have nogen Indflydelse paa Arrestantens Straf, da han efter sin egen Forklaring har faaet den bestemte og som det af Sagen fremgaaer, længe overlagte Hensigt, at Konen skulde ombringes, og ved sin Overtalelse, sansynligen forbunden med Lövte om Betaling, maa antages at have bevirket, at Drabet besluttedes og udførtes af Christen Larsen, hvilket Forhold, - uanseet om Udförerelsesmaaden just var stemmende med Arrestantens Tanke, maa være tilstrækkeligt til, i Medhold Fr. 4de October 1833 § 25 og 26 sammenholdte med § 10, 3die og 4de ___ , samt Fr 16de October 1697, at paadrage ham den i Lovens 6-9-12 foreskrevne qualificerede Livsstraf, der ogsaa ved Underrettsdommen er ham idömt. Hvad Arrestantens övrige Efterstræbelser mod Konens Lig angaaer, da har han vedgaaet, at han ved at henvende sig til Medtaltte Hans Jensen havde ved dennes Hjælp anskaffet sig forskellige Ting, som han antog kunde bruges til dermed at forgive Konen, og at han saaledes navnlig havde faaet til dette Brug nogle i hans Gjemmer forefundne Urter og deslige, samt et Pulver, der af Hans Jensen var hentet paa Nörre Sundbye -Apothek, og som efter den anstillede chemiske Undersögelse af de den forefundne Papiirskapsel vedhængende Levninger, har været eller indeholdt saakaldet rödt Præcipitatpulver (ss Qwægsölvaqyd) der er en Art Gift, af hvilket Pulver Arrestanten ogsaa vedgaar engang at have forsögt at indgive Konen noget ved at række hende en Hvedekage hvorpaa han havde ströet noget af dette Pulver, men som hun vægrede sig ved at spise. Han erkjender og at have ydet Hans Jensen, med hvem han flere Gange havde talt om, hvorledes han kunde faa sin Kone forgiven, Betaling for det nævnte Pulver og for Uleiligheden med dets Indkjøb, og at have faaet Anviisning af Hans Jensen angaaende Pulverets Brug; ligesom Arrestanten, efter sin Forklaring, ved en Leilighed, da Ane Marie Hansdatter var i hans Huus og tillavede Kaffe blandet med Vitriololie, der skulde indgives Konen - leverede hende til Brug ved samme Leilighed noget Hvedekage, hvorpaa der var ströet af det nævnte röde Pulver. Om de med dette Fogiftningsforsög forbundne Omstændigheder og Arrestantens Deltagelse deri haves imidlertid ikke nöiagtig Oplysning i Sagen, og heller ikke om hans Deeltagelse i et Attentat, der samme Dag skal være gjort af Medtaltte Jens Christian Nielsen Skomager, ved at indgive Konen en Blanding af Vitriololie, Skedevand og Brændeviin, og for övrigt er det ikke Arrestanten overført, at han efter ved den foranførte ene Gang, da han rakte Konen en med det röde Pulver paaströet Hvedekage, selv derefter har sögt at indgive hende Gift; medens han derimod, noget för Jul 1849, havde leveret Ane Marie Hansdatter en lille Flaske med Vitriololie, som han havde kjøbt paa et Apothek , og tillige en lille Flaske med Skedevand, for at hun skulde forgive Arrestantens Kone med disse Midler, som han vidste vare giftige, hvorfor han lovede at give Ane Marie Hansdatter en af Konens Kjoler som Lön for denne hendes Bistand; og ligeledes udleverede Arrestanten senere samme Øiemed en Portion Vitriololie i en Flaske, som maa formodes at være den, der af Ane Marie Hansdatter leveredes til Christen Larsen den Nat, da Arrestantens Kone blev dræbt. Efter hvad der er forklaret af Medtaltte Maren Christensdatter eller Sara Maren, med hvem Arrestanten siden Slutningen af 1848 havde levet i et fortroligt Forhold, og hvem han efter hendes Udsagn havde lovet Ægteskab, naar Konen var död, skulde Arrestanten vel, efter hvad hun dels selv saae under sit Ophold i Bækgaarden dels senere erfarede af hans Fortællinger, naar han besøgte hende i det af hende beboede Huus, oftere selv have indgivet Konen Gift, men saadant er mod hans Benægtelse ikke beviist, hvorimod det dog ved berörte Medtalttes Forklaring ydermere bestyrkes, hvad der ellers fremgaaer af Sagens Oplysninger, at Arrestanten i en længere Periode för Konens Drab og med stor Iver har bestræbt sig

for, at faae hende bragt af Dage, hvorom navnlig ogsaa haves eedelig Forklaring af to Mænd, til hvem Arrestanten efter disses Udsagn, som han dog ikke har villet indrømme, forgjæves havde henvendt sig om deres Bistand i det anførte Øiemed. – For övrigt bemærkes, at der ved den chemiske Undersøgelse af den dræbte Kones Indvolde ikke er opdaget Spor til, at disse have indeholdt metaliske giftige Substantser, men det er med Hensyn hertil i en Erklæring af vedkommende Districtslæge bemærket, at den mineralske Syres Virkning som Gift beroer paa Quantiteten af det paa engang Indgivne, navnlig i ufortyndet Tilstand, og at saadan Virkning ikke har kunnet indtræde eller Spor deraf paavises efter Döden, naar, som Lægen forudsætter, den Paagjældende altid har faaet berörte Substantser blandede med andre Ting, og har udspyttet det Indgivne, naar det var for suurt. At det ikke ved Undersøgelsen har kunnet efterspores, er saaledes efter denne Erklæring ikke til Hinder for at antage, at der virkelig har været indgivet den Afdöde Gift, navnlig Vitriololie og Skedevand, men i de enkelte Tilfælde, hvori saadant ogsaa efter de fremkomne Oplysninger maa antages at være skeet, fattes der Oplysning om Quantiteten af det Indgivne og Blandingens Beskaffenhed. - Arrestanten har imidlertid efter det Foranførte havt den overlagte Hensigt at faa sin Kone ombragt med Gift og virket for at opnaae dette, og han vilde saaledes være at anse efter Fr. 4 October 1833 § 14, jfr. Lovens 6-6-22, naar han ikke var strafskyldig efter den ovenanførte strengere Bestemmelse. Under det efter Kjendelsen optagne Forhör har vel Arrestanten hvis tidligere Forklaringer varevklende, tilbagekaldt sin Tilstaaelse om at have tilsigtet og virket for at faae Konen ombragt, men denne Tilbagekaldelse vil efter Lovens 1-15-1 ikke kunne komme i Betragtning.

Af de övrige Tiltalte findes Arrestantinden Ane Marie Hansdatter efter de fremkomne Oplysninger at være den mest praverede. Hun har selv tilstaaet, at hun noget för Jul 1849 modtog af Niels Christensen Bækgaard 2 smaae Flasker den ene med Vitriololie, den anden med Skedevand, idet han anmodede hende om at indgive hans Kone deraf i Brændeviin eller Kaffe, og som Betaling for at föie ham heri lovede hende en af Konens Kjoler, hvilket Löfte Niels Christensen ogsaa som bemærket erkjender at have lovet Arrestantinden. – Denne har derfor vedgaaet, at hun ved to forskjellige Leiligheder har givet Ane Marie Pedersdatter Kaffe, hvori hun havde blandet Vitriololie, nemlig den ene Gang hjemme i Arrestantindens eget Huus, ved hvilken Leilighed Ane Marie Pedersdatter ogsaa efter Arrestantindens egen Forklaring drak den Kaffe, hvori hun havde blandet Vitriololie, og den anden Gang i Bækgaarden, ved hvilken Leilighed Konen vægrede sig ved at drikke Kaffen, men dog skal have smagt paa denne. – Hvormegen Vitriololie der ved den förstnævnte Leilighed er indgivet den Afdöde, er imidlertid ikke nærmere oplyst, og under det efter Kjendelsen optagne Forhör har Arrestantinden tilbagekaldt sin Tilstaaelse om dette factum; hvorimod hun med Hensyn til det andet Tilfælde, da hun af Niels Christensen var bleven hentet til Bækgaarden for at tillave Kaffe til Konen, i det sidstnævnte Forhör har udsagt, at hun i Kaffen blandede mellem en og to Spiseskefulde af hvad der var i den Flaske, som ved den Leilighed efter hendes Udsagn, leveredes hende af Niels Christensen, og hvis Indhold hun efter hendes tidligere Forklaringer maa antages at have vidst var Vitriololie, medens hun i det seneste Forhör har udtalt sig herom paa en undvigende Maade. - At der ved nysnævnte Leilighed tillige benyttedes nogle Stykker Hvedekage med paaströet rödt Pulver, har hun modsagt, hvorimod hun forklarer at Niels Christensen ved den anden Leilighed havde leveret hende nogle Stykker Hvedekage med paaströet rödt Pulver, - som muligen har været Præcipitatpulver, - for at hun skulde indgive Konen det, men at hun, efter at have æltet det ud i Smör, leverede ham det tilbage for at han selv kunde give Konen deraf paa Smörrebröd, hvilket han og efter hans Fortælling til hende tvende Gange havde gjort. Med Hensyn til Arrestantindens Virksomhed den Nat, da Ane Marie Pedersdatter blev dræbt, gaaer hendes Forklaring ud paa at hun vel underveis fra hendes Huus eller, som hun senere har udsagt, ved Bortgangen deraf leverede til Christen Larsen Skomager den ovenanmeldte Flaske med Vitriololie, - som hun nogle Dage forud havde faaet fra Niels Christensen Bækgaard, der efter hendes seneste Udsagn havde leveret den til hende selv, men at det var efter Christens Larsens Forlangende at hun

leverede ham Flasken og uden Opfordring fra hendes Side til at indgive Konen noget af dens Indhold, idet hun tværtimod, - da Christen Larsen havde sat sig i Gröften, medens Arrestantinden og Ane Marie Pedersdatter gik lidt videre og han nu kaldte Sidstnævnte tilbage og tilbød hende en Dram, hvilket, som hun foregiver, vakte Frygt hos hende for, at Christen Larsen vilde gjøre en Ulykke paa Konen ved at indgive hende Vitriololien, eftersom han, efter hendes Foregivende, Dagen forud havde sagt hende, at han vilde hen til Niels Bækgaard for muligen at tjene nogle Penge ved at skille ham ved Konen, vil have raadet denne til at fortsætte sin Gang og dernæst forlangt Flasken tilbage af Christen Larsen, men da han med truende Udtalelse vægrede sig herved, forlod hun Stedet og ilede hurtigen til sit Hjem, idet hun ved Bortgangen yttrede "nu vil jeg befale dig Gud, gjør saa hvad du vil" hvilket hun siger skulde være en Advarsel til Christen Larsen. Senere samme Nat erkjender hun at være bleven underrettet af ham om Drabet, og den fölgende Dag at have sögt og fundet Flasken ved Gröften. - At Arrestantinden, saaledes som hendes foranförte Forklaring indeholder, skulde have sögt at afværge, at der ved den ommeldte Leilighed blev indgivet Ane Marie Pedersdatter noget af Flaskens Indhold, er imidlertid baade i Strid med Christen Larsen Skomagers Forklaring og i sig selv usansynligt efter det af hende iövrigt udviste Forhold; men der maa dog, i mangel af andet Beviis, ved Bedömmelsen af hendes Forhold den omhandlede Nat væsentligen tages Hensyn til hendes egen Forklaring om dettes Beskaffenhed, hvorefter hun navnlig ikke kan antages at have opfordret Christen Larsen til at indgive Konen noget af hvad der var i den ommeldte Flaske, og dog muligen ogsaa umiddelbart för Gjerningens Udförelse kan have villet afværge et Attentat. - Der paahviler hende imidlertid, selv efter hendes egen Forklaring, en ikke ringe Strafskyld, fordi hun, uagtet hun selv meente at Christen Larsen Skomager var til sinds for Betaling at skille Niels Christensen Bækgaard ved hans Kone, hvorom han forövrigt aldeles nægter at have talt til Arrestantinden den foregaaende Dag, som hun siger - og hun saaledes maatte tænke sig, at han i den anförte Hensigt ville benytte den Vitriololie, som Niels Christensen Bækgaard netop havde leveret hende for deraf ved Leilighed at indgive Konen noget, desuagtet udleverede Flasken til Christen Larsen, hvorved hun vel ved det efter Kjendelsen optagne Forhör har bemærket, at hun ikke i Øjeblikket gjorde nogen Slutning om, hvad den skulde anvendes til, men först da Christen Larsen fra Gröften kaldte paa Konen og tilbød hende en Snaps, men hun undlod at give Konen nogen videre Advarsel og bortfjernede sig med den foranförte tvetydige Udladelse. Af den Portion Skedevand, som Niels Christensen havde leveret Arrestantinden for deraf, ligesom af Vitriololien, at indgive Konen ved Leilighed, nægter hun nogensinde at have indgivet hende noget, og som Grund hertil har hun i Ekstraretsforhöret af 13de September f. A. anför, at hun syntes det var Synd, da hun troede at Skedevand var mest farligt for Ane Marie Pedersdatter at nyde det hende overleverede Quantum Skedevand angiver hun og at have bortkastet. Under det efter Overrettens Kjendelse optagne Forhör har hun derfor udsagt, at hun vidste at Skedevand var absolut giftigt, hvorved hun sansynligen har meent dræbende, og at hun derfor ikke indgav Ane Marie Pedersdatter dette, men at hun derimod ikke vidste, at Vitriololie var absolut giftig; hvorfor hun har bemærket, at hun ikke forstod sig paa, om det Quantum Vitriololie, der var i den af hende til Christen Larsen Skomager leverede Flaske, eller det Quantum, hun ved den ovennævnte Leilighed i Bækgaarden blandede i Kaffen, kunde være tilstrækkeligt til at aflive Konen, men hun vil ikke have forestillet sig, at Konen kunde miste Livet, ved at nyde saa meget af denne Gift, som ved sidstnævnte Leilighed anvendtes, og hun har tilföiet en Nægtelse af selv at have tilsigtet at beröve hende Livet, og ytret, at det heller ikke ligefrem var omtalt mellem hende og Niels Christensen Bækgaard, at dennes Kone skulde aflives ved at indgives Gift, eller hvor stort Quantum der hertil behövedes, men kun i Almindelighed at der ved Leilighed skulde indgives hende noget deraf. Imidlertid fremgaar det dog af Arrestantindens Forklaringer, ogsaa under de tidligere Forhör i Sagen, at hun har vidst, at Vitriololie var en giftig Substans, der muligen i alt Fald ved at indgives i större Quantum eller oftere kunde virke dræbende, ligesom hun og maa antages at have vidst, at Niels Christensen Bækgaard tilsigtede Konens Aflivelse ved Anvendelse af det nævnte Middel saavel som af andre Giftsorter; men da det dog ikke er uantageligt, at Arrestantinden i dette

Tilfælde hvor hun efter det Foranföerte har blandet Vitriololie i kaffe til den afdöde Kone, ikke har gjort sig nogen bestemt Tanke om Virkningen deraf, ligesom det övrigt efter de foreliggende Oplysninger, -hvorved navnlig er at mærke hendes ikke modbeviste Nægtelse af nogensinde at have givet den afdöde Skedevand og den af hende anbragte Grund hertil, - ikke med Sikkerhed kan imputeres hende selv at have haft den overlagte Hensigt at ombringe Konen, findes hendes Forhold kun at kunne medföre Straf i Lighed med det i fr. 4de October 1833 § 14 1ste mbr? omhandlede Forhold, og Straffen findes herefter samt med Hensyn til Loven af 29de December f. A. § 1, at kunne bestemmes til 8 Aars Tugthusarbeide. – Arrestanten Jens Christian Nielsen Skomager, der vedgaar at have vidst, at Niels Christensen Bækgaard kort för Juul 1849 havde leveret hans Kone Ane Marie Hansdatter to smaa Flasker med Vitriololie og Skedevand, som skulde indgives Ane Marie Pedersdatter i Kaffe eller Brændevin, naar hun kom i Besög til dem, og at han derfor havde lovet Arrestantens Kone en af Ane Marie Pedersdatters Kjoler, - har derfor tilstaaet, at han en Dag efter foregaaende Aftale med Niels Christensen, der havde sagt ham, at han var ene hjemme med Konen, indfandt sig i Bækgaarden medbringende i en Flaske en Sammenblanding af dansk Brændeviin, Vitriololie og Skedevand, som han viste Ane Marie Pedersdatter, hvem han fortalte, at det var Rom, der var i Flasken; förend hun imidlertid fik noget af denne Flaskes Indhold, havde Niels Christensen fremsat paa Bordet for dem en Flaske fuld af dansk Brændeviin, hvoraf baade Arrestanten og Ane Marie Pedersdatter drak en stor Deel, saa at de begge bleve temmelig svirende - medens Niels Christensen selv var ude i Gaarden for at rögte sine Höveder, - men dernæst skjænkede Arrestanten for Ane Marie Pedersdatter et Glas af den ommeldte Sammenblanding, som han sagde hende var Rom, og hun drak nu omtrent det halve af denne Snaps, men hun spyttede det strax ud igen og ytrede, at det smagte slemt; hvorpaa Arrestanten, efter hvad han forklarer, tilraadede hende at drikke sød Mælk, hvilket hun ogsaa gjorde. Derefter drak de igen begge nogle Snaps af Niels Christensen Bækgaards Brændeviin, hvorpaa Ane Marie Pedersdatter gik tilsengs og sov noget, men samme Dags Eftermiddag, da hun var vaagnet og forlangte Kaffe, var det at Ane Marie Hansdatter, der blev hentet for at tillave denne, blandede Vitriololie deri, og efter Arrestantens Udsagn, som hun har modsagt, tillige Skedevand og nogle stykker Hvedekage, og han vedgaaer, at da Konen efter at have smagt denne Kaffe, vægrede sig ved at drikke den, foreslog han Niels Bækgaard, at en af dem skulde hælde den i medens den anden holdt hende, hvilket dog ikke kom til Udförelse, da Niels Bækgaard vægrede sig herfor, saa at Konen ikke fik mere af kaffen. – Ved Bortgangen fra Gaarden fik Arrestanten og hans kone Löfte om en halv Tönde Rug for deres Hjælp, men de have ikke senere modtaget denne Belöning og hun heller ikke den hende lovede Kjole. – Arrestanten paastaar övrigt have modtaget sin Blanding af Brændeviin, Vitriololie og Skedevand af sin Kone, hvilket hun har modsagt – men han nægter at vide, af hvem Blandingen var foretagen, og der fattes nærmere Oplysning om dennes Beskaffenhed, navnlig hvor meget af de nævnte Giftsorter der indeholdtes deri, eller at Arrestanten har vidst Beskjed herom; han har imidlertid selv i det mindste antaget, at der var Vitriololie og Skedevand i den Drik, hvoraf han indgav Niels Christensens Kone noget under Navn af Rom, og han maa efter sine Forklaringer antages at have vidst, at Niels Christensen önskede Konen forgivet, og at de nævnte Syrer kunde bruges hertil, men da Indholdet af den Aftale, der foranledigede Arrestanten til den omhandlede Dag at indfinde sig i Bækgaarden med den omhandlede (siin? – det staar i margin) Blanding ikke nöie ere oplyst, og hans Forklaringer for övrigt ikke indeholde Tilstaaelse om, at han forud havde besluttet sig til ved berörte Leilighed at ombringe Konen med det anförte Middel, vil han ikke kunne ansees efter Lovens 6-6-22, hvorimod Straffen for hans Forhold, hvorved han muligen ikke har gjort sig nogen bestemt Tanke om Virkningen af sit Foretagende, men som dog indeholder en Medvirkning til Fremme af Niels Christens Bækgaards foranföerte Hensigt, findes ligesom for Ane Marie Hansdatter antaget at kunne bestemmes i Henhold til fr. 4 October 1832 § 14 sidste Mbr og den skjönnes efter Omstændighederne, navnlig med noget Hensyn til Arrestantens Opgivende om, at han efter Indgivelsen af hiin Blanding tilraadede Ane Marie Pedersdatter at drikke Mælk, at kunne fastsættes til 4 Aars Forbedringshuusarbeide. - Arrestanten Hans

Jensen eller Smed Hans, blev efter hvad han har forklaret, allerede i 1848 opfordret af Niels Christensen Bækgaard til at skaffe denne noget, hvormed han kunde forgive sin Kone, hvilket Arrestanten dog dengang vægrede sig ved men da Niels Christensen i Efteraaret 1849 igjen indfandt sig hos Arrestanten og fremsatte samme Anmodning, idet han gjentagende tilbød denne som Vederlag derfor først 50 Rbd og siden et ham tilhørende Huus, gik Arrestanten ind paa Opfordringen og bad Niels Christensen komme igjen en senere Dag, hvorefter Sidstnævnte nogle Dage senere indfandt sig hos Arrestanten, der da efter at have faaet 3 Rbd af Niels Christensen til Betaling af Giften og Dækning af Rejseudgifter, begav sig Nörre Sundbye, ridende paa Niels Christensens Hest, medens Sidstnævnte forblev i Arrestantens Huus; og paa Apotheket i Nörre Sundbye kjøbte han for 4 s. det ovenomhandlede Præcipitatpulver, som han havde hørt var giftigt og som han ved Hjemkomsten leverede til Niels Christensen med Tilföiende, at han skulde at give sin Kone deraf paa noget Smörrebröd, Ved en Afhöring af Vedkommende paa Apotheket er det vel ikke nærmere bestyrket, at Arrestanten Sammesteds har faaet udleveret det nævnte Pulver, men han har for Retten vedkjendt sig det forefundne Pulverpapiir hvorved der som ovenberört, hang Levninger, der ere skjönnede at være af den nævnte Giftsort. – Efter Arrestantindens Maren Christensdatters Forklaring om Niels Christensens Ytringer til hende skulde Arrestanten förste Gang, da Niels Christensen henvendte sig til ham om Midler til at forgive Konen, have raadet ham til at indgive hende Vitrioldraaber i Brændeviin, men han nægter at kunne erindre dette, uden dog bestemt at modsige det. – Derimod har han endvidere vedgaaet, at han, ifölge Niels Christensen fortsatte Anmodninger til ham om Midler til det foranföerte Brug haver sendt ham, först noget af den almindelige Farvevare Brunröd, og siden noget Fröe og Rödder, som skulde indgives Konen i Brændeviin, men alle disse Sager vidste Arrestanten vare ikke giftige, hvilket og bekræftes ved den Undersögelse, der er foretagen med Hensyn til nogle i Niels Christensens Gjemmer fundne Levninger, der maa antages at være af de ham af Arrestanten Hans Jensen sendte Sager, og Arrestanten har herved bemærket, at han ikke længere turde forsyne Niels Christensen med Gift, fordi Folk begyndte at tale saameget om at han til forskjellige havde henvendt sig om at faa Konen forgivet. Om Pæcipitatpulveret har Arrestanten iövrigt under det efter Overrettens Kjendelse optagne Forhör nærmere forklaret, at han först leverede Niels Christensen $\frac{2}{3}$ dele deraf, hvilket han skulde indgive Konen i 6 Gange, og at han senere med sin Kone sendte ham den övrige Trediedel, som i 3 Gange skulde indgives Ane Marie Pedersdatter, hvorfor han har tilföiet, at han ikke veed, om berörte Pulver i det Hele var tilstrækkeligt til at beröve hende Livet og det bemærkes i Districtslægens Erklæring, at Qwægsölvacyd vel er en farlig Gift, men at det omhandlede Præcipitat jo kan have væretforfalsket og Konen saaledes godt have taalt 9 Doser af det for 4 s indkøbte Quantum, hvis Vægt desuden ikke kan opgives. Arrestanten er imidlertid, om han end ikke har gjort sig nogen bestemt Tanke om Virkningen af hiint Middel, Strafskyldig efter Fr 4 October 1833 § 27, da det var ham tilfulde bekjendt, at Niels Christensen havde den overlagte Hensigt at forgive Konen, og han dog maa have forudset at Indgivelsen af det nævnte Pulver kunde medvirke til Opnaelsen af dette Øiemed; og Straffen for Arrestanten findes efter Omstændighederne at kunne fastsættes til 6 Aars Tugthusarbeide, ifr. Loven af 29de December f. A. § 1. Arrestantinden Maren Christensdatter eller Sara Maren, har, som ovenanfört, givet Forklaring om Niels Christensens Meddelelse til hende om hans vedholdende Bestræbelser for at have Midler til at forgive Konen og hans egne Forsög herpaa, og hun har derhos forklaret, at Arrestanten Hans Jensen, med hvem Niels Christensen i den anföerte Hensigt hyppigen havde Samqvem, to Gange indfandt sig i det af hende beboede Huus, og den förste Gang leverede til Niels Christensen selv, som da var tilstede, noget som hun mener var Gift, indsvöbt i et Papiir, hvorhos hun har bemærket, at Hans Jensen i Begyndelsen ikke ret vilde udtale sig, men da hun lovede Taushed, og Niels Christensen ogsaa indestod herfor, yttrede han at Giften ville bevirke at Konen brækkede sig til döde; den anden Gang da Hans Jensen var i hendes Huus, nemlig mod Juletid 1849, leverede han til hende selv noget Fröe og Rödder med Anmodning om at levere disse Ting til Niels Christensen og sige ham hvorledes samme skulde indgives Konen i Brændeviin; og med den denne Anviisning vedgaaer Arrestantinden, der anseer de

nævnte Ting for giftige, hvilket efter det Ovenbemærkede dog ikke har været Tilfældet, at have overleveret samme til Niels Christensen, der efter hendes Forklaring ogsaa skal have fortalt hende, at Konen, efter at have faaet noget deraf, var bleven saa syg, at han ventede at hun skulde döe, men videre Oplysning herom haves ikke. – Fremdeles har Arrestantinden vedgaaet, at hun engang i samme Periode har for Niels Christensen indfundet sig hos Hans Jensen og anmodet denne om at forsyne hende med noget mere til dermed at forgive Ane Marie Pedersdatter, men hun fik dog ikke dengang noget med sig, og Hans Jensens Kone skal have yttret, at nu skulde de ikke klage dem for nu havde hun fundet noget i en Bog om Frö og Rödder som kunde hjælpe. – Det synes at være efter Udförelsen af dette Ærinde at Arrestantinden i sit Hjem modtog af Hans Jensen hine Sager, som hun overleverede Niels Christensen, men videre er det ikke oplyst at hun har sögt at fremme dennes Efterstræbelser mod Konens Liv og Straffen for hendes foranförte Medvirkning findes efter dennes Beskaffenhed og Sagens övrige Omstændigheder at kunne fastsættes i Henhold til Fr 4 December 1833 § 27 til 2 Aars Forbedringshuusarbeide. - Udredelsen af Actionens Omkostninger, derunder er indbefattede de ved Underretsdommen bestemte Salarier samt Salarium til Actor og begge Defensorerne for Overretten der bestemmes til 15 rbd. for hver, bliver at paalægges de 6 Tiltalte, for hvis Vedkommende Sagen er appelleret, saaledes, at Arrestanten Niels Christensen Bækgaard bör tilsvare Samtlige Omkostninger, og at hver af de övrige 5 ovennævnte Tiltalte deltager in foliolum med Niels Christensen Bækgaard i Udredelsen af 1/5 Del af samtlige Omkostninger. – Under Sagens Behandling i første Instans og den befalede Sagförelse ved begge Retter har intet Ophold som vil bevirke Ansvar fundet Sted.

Thi kjendes for Ret

Med Hensyn til den Arrestanten Niels Christensen Bækgaard idömte Straf bör Underretsdommen ved Magt at stande. Arrestanten Christen Larsen med Tilnavn Skomager bör straffes paa Livet. Arrestanten Hans Jensen, ogsaa kaldet Smed Hans, samt Arrestantinden Ane Marie Hansdatter bör hensættes til Tugthuusarbeide förste i 6 Aar og sidste i 8 Aar og Arrestanten Jens Christian Nielsen med Tilnavnet Skomager samt Arrestantinden Maren Christensdatter ogsaa kaldet Sara Maren bör hensættes til Forbedringshuusarbeide, den förste i 4 Aar og den sidste i 2 Aar. - Actionens Omkostninger, derunder indbefattende de ved Underretsdommen bestemte Salarier, samt Salarierne til Actor og begge Defensorerne for Overretten, Krigsraad Deigaard Prøveprocurator Morville og Procurator Juul hvilke Sidstnævnte Salarier bestemmes til 15 rd. for hver, udredes saaledes at Arrestanten Niels Christensen Bækgaard tilsvare samtlige Omkostninger, og at hver af de övrige 5 ovennævnte Tiltalte deltager in Solidum med bemeldte Arrestant i Udredelsen af 1/5 Del af samtlige Omkostninger. - At efterkommes under Adfærd efter Loven. – Til Bekræftelse under Rettens Segl og Justitiære? Underskrevet.

S. P.?

Schiönning

Afskrivt

af

Höiesteretsdommen dateret 23de Juni 1851 i ovennævnte Sag

Niels Christensen Bækgaard bör have sit Liv forbrudt . – Christen Larsen bör miste sin Hals og hans Hoved sættes paa en Stage. – I övrigt bör Landsoverrettens Dom ved Magt at stande, dog saaledes, at Straffen for Jens Christian Nielsen bestemmes til Tugthuusarbeide i 6 Aar. – Justitsraad Liebenberg og Advocaterne Buntzen og Rotvitt tillægges i Salarium for Højesteret, hver 30 Rd. som udredes af de Tiltalte paa den, i Henseende til de övrige Omkostninger, ved bemeldte Dom bestemte Maade. Til Bekræftelse under Rettens Segl og Justiti___? Underskrift.

S. P.?

I Justitsarie? Forhold –

Larsen

Hammerich

Afskrivt

af Conqlutionen af den under Börglum Herreds Extraret i ovenmeldte Sag den 31 October 1850 afsagte Dom.

Thi kjendes for Ret

Tiltalte Christen Larsen Skomager bör miste sin Hals og hans Hoved sættes paa en Stage. Tiltalte Niels Christensen Bekgaard bör have sit Liv forbrudt og lægges paa Steile og Hjul. – Tiltalte Jens Christian Nielsen Skomager bör miste sin Hals. Tiltalte Ane Marie Hansdatter bör miste sin Hals. – Tiltalte Hans Jensen bör hensættes til Fæstningsarbeide i 6 Aar. – Tiltalte Mette Marie Christensdatter bör hensættes i Fængsel paa Vand og Bröd i 6 x 5 Dage. – Tiltalte Maren Christensdatter ogsaa Sara Maren kaldet bör som Forbedringshuusfange hensættes til Arbeide i Wiborg Tugt og Forbedringshuus i 3 Aar. Saa bör og Samtlige Tiltalte in solidum betale alle af deres Arrest, Straffens Execution, samt denne Actions lovligen flydende Omkostninger og derunder Salarier til Actor og Procurator Aagaard, og Defensorerne Pröve=procurator Sand og Procurator Hansen med 25 Rbd. til hver.

At efterkommes under Adfærd efter Loven.

Spærck

L.S.

Matthias Henrichsen, Morten Pedersen, Jens S. Munte?, Stephen Larsen.

Danske lov 6-6-1: Hvo som dræber anden, og det ikke skeer af Vaade, eller Nödværge, böde Liv for Liv, og enten hand udstaar sin Straf, eller rammer, saa hand ejkand opspörgis og betrædis, og dömmis fredlös, da skal hans Hovedlod, undtagen Jord, være forbrudt, halfdeelen til den Dræbtis næste Arvinger og halfdeelen til hans Herskab.

Danske lov 6-9-12: Ligger Stiemand paa Skov, eller i Skjel, eller paa farende Veje, eller nogen bryder ind i Mands Huus og Boelig, og myrder noget Menniske, da, om hand vorder taget ved Gierningen, haver hand forbrut sit Liv, og bör at læggis paa Stægle og Hiul, og hans Hovedlod være forfalden til Herskabet og den Dræbtis Arvinger.

Danske lov 6-6-22: Hvo som overbevisis at have villet ombragt nogen med Forgift, eller i andre Maader, have forbrut sit Liv.

[Til forsiden](#)